

КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОЂА
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: НОВЕМБАР 2014.ГОДИНЕ)

ПРЕДМЕТ 5:
ПОСЛОВНО ПРАВО И ПОРЕЗИ

I - ТЕСТ ПИТАЊА

1) Оснивачи д.о.о.-а одговарају за обавезе друштва у случају:

- a) потписивања оснивачког акта
- b) ако друштво не измири обавезе према повјериоцима
- c) у случају пробијања (дизања вела) правног лица.
- d) уколико оснивачи уложе сопствени новац у друштво

2) Имовину привредног друштва чини:

- a) право конверзије дуга у капитал
- b) право потраживања од дужника друштва
- c) право својине и друга имовинска права које друштво има на улозима или је стекло пословањем.
- d) ништа од наведеног

3) Акцијско друштво, у складу са законом може максимално стећи проценат властитих акција од:

- a) 5 %
- b) 15 %
- c) 10 %
- d) 7%

4) Прокура се обавезно уписује у:

- a) књигу одлука друштва
- b) књигу удјела друштва
- c) судски регистар
- d) земљишну књигу

5) Обвезнице су:

- a) уговори који садрже право на куповину или продају средстава, односно активе наведене у уговору по унапријед утврђеним условима на одређени дан или у одређеном року
- b) вриједносни папири које њиховом имаоцу дају право на стицање одређеног броја акција одређене врсте и класе и по одређеној цијени
- c) вриједносни папири које се могу конвертовати у акције по одређеној цијени и до одређеног рока који је наведен у проспекту о емитовању тих вриједносних папира
- d) вриједносни папири којима се емитент обавезује на исплату уговореног износа новца и на отплату главнице дуга, односно које садрже право на наплату номиналне вриједности или номиналне вриједности са каматом

6) Разлика између затвореног и отвореног акцијског друштва је:

- a) акцијама отвореног д.д. се тргује на уређеном јавном тржишту.
- b) отворено д.д. мора посједовати непокретности
- c) отворено д.д. мора пословати позитивно
- d) ништа од наведеног

7) Порез на добит је порез који плаћају:

- a) друштвене организације које обављају пословну дјелатност
- b) привредна друштва и други привредни субјекти који остварују вишак расхода над приходима
- c) привредна друштва, други правни субјекти и издвојене пословне јединице привредних друштава – нерезидента, које обављањем дјелатности остварују добит
- d) привредни субјекти који су основани као друштва лица и који продајом робе и услуга на тржишту остваре доходак

8) Порески кредит по основу пореског губитка исказаног у пореској пријави могуће је искористити у сврху умањења пореске основице у будућем периоду од:

- a) 3 године
- b) 5 година али само до $\frac{1}{2}$ износа пореске основице у години у којој се порески кредит користи
- c) 5 година
- d) ништа од наведеног

9) У сврху утврђивања пореске основице за порез на доходак од самосталне дјелатности, од прихода се може одбити трошак:

- a) који је обрачунат, а односи се на пословну и инвестициону имовину коју предузетник користи у обављању дјелатности
- b) амортизације материјалне имовине, док се амортизација нематеријалне имовине не призна као одбитак
- c) који је плаћен, а изричито и директно је повезан са обављањем те самосталне дјелатности
- d) за чије су признавање испуњени сви услови из МРС за мале и средње ентитете

10) Доприноси се обрачунавају на основицу коју чини:

- a) нето плата увећана за порез на доходак
- b) брuto плата у коју су поред пореза на доходак, укључени и доприноси
- c) бруто плата умањена за лични одбитак
- d) бруто плата умањена за лични одбитак и одбитак који припада обвезнику на основу пореске картице

11) Оснивачки акт привредног друштва је:

- a) проспект
- b) статут
- c) стратегија
- d) уговор или одлука

12) Привредно друштво може почети с обављањем дјелатности даном:

- a) уписа у судски регистар и када је актом надлежног органа утврђено да испуњава услове за обављање дјелатности
- b) уписа у судски регистар и када обавијести надлежни инспекцијски орган о почетку обављања дјелатности и испуњавању техничких и других прописаних услова за обављање дјелатности
- c) уписа у регистар друштава
- d) уписа у регистар емитената.

13) Друштва капитала имају најмање:

- a) једног власника
- b) три власника
- c) пет власника
- d) десет власника

14) Краткорочни вриједносни папири су:

- a) акције и обвезнице

- b) финансијски деривати
- c) варанти, благајнички и комерцијални записи, трезорски записи и сертификати о депозиту са роком до годину дана
- d) удјели и акције инвестицијских фондова

15) Акцијска премија је позитивна разлика између:

- a) цијене акције на берзи или другом уређеном јавном тржишту и њене номиналне вриједности
- b) продајне и куповне цијене акције
- c) цијене акције у емисији и њене номиналне вриједности
- d) цијене акције на берзи прије и послје исплате дивиденде за претходну годину

16) Скупштину привредног друштва чине:

- a) власници и запослени друштва
- b) власници друштва
- c) повјериоци друштва
- d) запослени друштва

17) Право власништва на вриједносном папиру стиче се:

- a) уписом вриједносних папира у поступку емисије
- b) уписом вриједносног папира на рачун власника вриједносног папира у Регистру вриједносних папира
- c) закључивањем купопродајног уговора
- d) куповином вриједносних папира на берзи

18) Које су од наведених тврдњи везаних за сталне разлике точне:

- a) сталне разлике јесу разлике између књиговодственог износа имовине или обавезе у биланци и њихове пореске основице
- b) сталне разлике се узимају у обзир приликом утврђивања рачуноводствене добити (губитка), али су искључене из обрачуна опорезиве добити (пореског губитка)
- c) сталне разлике настају у текућем раздобљу, а исправљају (укидају) се сљедећим раздобљима
- d) сталне разлике се увијек односе на исто обрачуноско раздобље у финансијским извјештајима и у пореском обрачуну

19) Које су од наведених тврдњи, везаних за порески третман амортизације, точне:

- a) амортизација која се признаје по пореској биланци обрачунава се за свако стално средство појединачно
- b) пореско се признаје трошак амортизације сталних средстава изван употребе до износа који је исказан као расход у рачуноводству
- c) пореско се признаје расход амортизације обрачунаван на стална средства која су у цијелости амортизирана, под увјетом да су иста и даље у употреби
- d) пореско признатим расходом амортизације сматра се и амортизација повећања вриједности сталних средстава због ревалоризације

20) У дохотке од самосталне дјелатности убрајају се и дохоци од:

- a) обрта и дјелатности сродних обрту
- b) изнајмљивања имовине
- c) слободних занимања
- d) улагања капитала

II – ЕСЕЈИ / ЗАДАЦИ

1. Опишите статус стечених властитих акција отвореног акционарског друштва, ограничења стицања и држања.

ОДГОВОР:

Акционарско друштво може стрицати властите акције, с тим да за вријеме посједовања стечених властитих акција номинална вриједност таквих акција може остати укључена у основни капитал друштва или се искључити из тог капитала, при чему се за тај износ повећавају резерве које се не могу исплатити акцијсарима.

Властите акције не дају право гласа нити се рачунају у кворум скупштине акционара, а исто тако властите акције не дају право на дивиденду или друга примања, осим у случају право на акције по основу повећања основног капитала из средстава друштва.

Отворено акционарско друштво може стећи акције које је издало тако да укупна номинална вриједност, укључујући и раније стечене акције које друштво држи и акције које су стечене индиректно, не пређе 10 % његовог основног капитала, осим у случају:

- а) ако друштво има резерве које се могу користити за ове намјене и ако их користи за ова стицања,
- б) стицања акција без накнаде које су у потпуности плаћене,
- ц) стицања акција у поступку принудне продаје на основу судске одлуке за плаћање дуга акционарском друштву од стране акционара, ако нема другог начина наплате и
- д) статусних промјена.

Властите акције које акционарско друштво стекне до износа од 10 % основног капитала дужно је да прода (отуђи) у року од једне године од дана стицања, а акције које стекне преко износа од 10 % од основног капитала дужно је да прода (отуђи) у року од три године од дана стицања.

БОДОВАЊЕ: За тачан одговор 30 бодова, за половичан 15 и дјеломичан 10 бодова.

2. Привредно друштво «А» д.д. у билансу успјеха за раздобље 1.И.–31.ХИИ. 2013. године исказало је добит прије пореза у износу 70.000,00 КМ.

Друштво «А» је за 2012. (и раније) године обрачунавало амортизацију линеарном методом, по истим стопама и за рачуноводствене и за пореске сврхе, које се биле ниже од „највиших“ пореско

признатих стопа. У 2013. години друштво «А» је у опћи акт уградило одредбу према којој се за дио сталних средстава примјењују максимално пореско признате стопе амортизације, и то само за пореске сврхе. Сукладно томе, друштво «А» је за сврху утврђивања финансијског резултата у рачуноводству (билансу успјеха) обрачунало амортизацију за 2013. годину у укупном износу 77.000,00 КМ. За сврхе пореза исказана је амортизација у висини највишег пореско допушеног износа од 90.000,00 КМ.

Обрачун залиха врши по методи просјечних пондерираних цијена.

Приликом «усклађивања расхода» у Пореском билансу утврђени су пореско непризнати расходи у укупном износу од 12.500,00 КМ, од чега су:

- трошкови који се односе на дневнице за службена путовања	750,00 КМ
- 70% трошкова репрезентације	4.900,00 КМ
- издаци (донације) за хуманитарне, културне, образовне и друге циљеве који прелазе 3% укупног прихода	250,00 КМ
- новчане казне	1.600,00 КМ
- отписана потраживања од купца (за које је од датума доспијећа протекло мање од 12 мјесеци)	5.000,00 КМ

Друштво «А» има удјел од 15% у друштву «У» и то улагање води по методи трошка. На име дивиденди (удјела у добити 2012.) у ожујку 2013. године друштво «У» је уплатило друштву «А» износ од 7.000,00 КМ.

Током 2013. године, друштво «А» је наплатило потраживање од купца «К» у износу од 3.500,00 КМ, које је у 2012. години било отписано (а да није утужено) и третирано као «пореско непризнати расход»

Стање на конту *Потраживања за плаћене предујмове пореза на добит* на 31. ХИИ. 2013. године износило је 6.000,00 КМ.

На темељу наведених података саставити ПОРЕСКИ БИЛАНС и ПОРЕСКУ ПРИЈАВУ друштва «А» за 2013. годину.

Рјешење:

ПОРЕСКИ БИЛАНС

Р. бр.	О П И С	Ознака за АОП			Износ у КМ													
А	УТВРЂИВАЊЕ ПОРЕСКЕ ОСНОВИЦЕ																	
И	ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ ИСКАЗАН У БИЛАНСУ УСПЈЕХА																	
1.	Добит пословне године	0	0	1														7 0 0 0 0
2.	Губитак пословне године (предзнак "минус")	0	0	2														
ИИ	КАПИТАЛНИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ																	
ИИИ	УСКЛАЂИВАЊЕ РАСХОДА																	
6.	Трошкови личних примања запослених и других физичких лица исплаћених изнад износа који је ослобођен опорезивања у складу са посебним прописима, као и трошкови личних примања са основе добити	0	0	6														7 5 0
7.	70% трошкова репрезентације која се односи на дјелатност, као и укупни трошкови репрезентације који нису директно везани за пословање	0	0	7														4 9 0 0
8.	Дате донације за хуманитарне, културне, образовне, знанствене и спортске сврхе изнад 3% укупног прихода, као и укупни издаци за професионални спорт	0	0	8														2 5 0
13.	Отписи сумњивих и спорних потраживања који се не сматрају порески признатим расходом	0	1	3														5 0 0 0
14.	Новчане казне и пенали	0	1	4														1 6 0 0
21.	Разлика између стварне (ниже) и пуне пореско дозвољене амортизације	0	2	1														- 1 3 0 0 0
ИВ	УСКЛАЂИВАЊЕ ПРИХОДА																	
33.	Приходи од дивиденди и удјела у добити других обвезника	0	3	3														- 7 0 0 0

34.	Приходи од наплате потраживања чији је отпис у ранијим периодима био порески непризнат расход	0	3	4																		-	3	5	0	0											
В	ТРАНСФЕРНЕ ЦИЈЕНЕ																																				
ВИ	ОПОРЕЗИВА ДОБИТ ИЛИ ПОРЕСКИ ГУБИТАК ПЕРИОДА																																				
42.	Опорезива добит (ред.бр.1 или 2 + 3– 4+5 до 19 – 20– 21+ 22 – 23 + 24 – 25 + 26 – 27 + 28 –29 + 30 + 31 + 32 – 33 до 35 + 36 – 37 + 38 + 39 до 41) веће од 0	0	4	2																								5	9	0	0	0					
43.	Порески губитак (ред.бр.1 или 2 + 3 – 4 + 5 до 19 – 20–21+ 22 – 23 + 24 – 25 + 26 – 27 + 28 – 29 + 30 + 31 + 32 – 33 до 35 + 36 – 37 + 38 + 39 до 41) мање од 0	0	4	3																																	
ВИИ	ПОРЕСКА ОСНОВИЦА																																				
44.	Пренесени неискориштени порески губици из претходних година	0	4	4																																	
45.	Остатак опорезиве добити (ако је ред.бр. 42. минус ред.бр. 44. веће од 0)	0	4	5																													5	9	0	0	0
46.	Остатак пореских губитака, укупно (ред.бр. 44. већи од ред.бр. 42.) + ред.бр. 43	0	4	6																																	
47.	Порески губици за пренос (ред.бр. 46. умањен за неискориштени порески губитак за најстарију од претходних 5 година (р.бр. 7. обрасца ГУ-ДОБ))	0	4	7																																	

Р. бр.	О П И С	Ознака за АОП			Износ у КМ													
Б	ОБРАЧУНАТИ ПОРЕЗ, ОСЛОБОЂЕЊА И УМАЊЕЊА ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ																	
48.	Пореска основица (ред.бр. 45.)	0	4	8									5	9	0	0	0	
49.	Обрачунати порез (ред.бр. 48. x 10%)	0	4	9									5	9	0	0	0	
50.	Пореска ослобођења (укупно), од тога:	0	5	0														
51.	Умањења пореза (укупно), од тога:	0	5	1														
52.	Порески кредит (укупно), од тога:	0	5	2														
53.	Порески кредит за пријенос у наредно раздобље	0	5	3														
	Стање обавеза за порез на добит																	
54.	Остатак пореске обавезе за пореско раздобље (ред.бр. 49 – 50 – 51 – 52 веће од 0)	0	5	4									5	9	0	0	0	
55.	Раније кориштена пореска ослобођења која нису оправдана у складу са Законом и Правилником	0	5	5														
56.	Обрачунана затезна камата на износе под ред. бр. 55	0	5	6														
57.	Уплаћене аконтације и преплате пренесене из ранијих година	0	5	7									6	0	0	0	0	
58.	Износ за уплату (ред.бр. 54 + 55 + 56 – 57 веће од 0)	0	5	8														
59.	Износ за поврат или за пријенос у наредно раздобље (ред.бр. 57 – 54 – 55 - 56 веће од 0)	0	5	9												1	0	0

ПРИЈАВА ПОРЕЗА НА ДОБИТ

за период од _____ до _____ године

И. ПОДАЦИ О ПОРЕСКОМ ОБВЕЗНИКУ													
1. Назив пореског обвезника: „А“ а.д.													
2. Идентификацијски број		4	2	2	1	7	3	7	4	0	0	0	0
3. Адреса сједишта / управе:													
Улица: _____				Број: _____				Мјесто: _____					
4. Шифра и назив основне дјелатности: xx.xxx - Yyyyyyyyyyyyyyy													
5. Број запослених: 7		6. Број пословних јединица: -											

ИИ. ПОДАЦИ О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ ЗА 2013. ГОДИНУ															
Р.б.	О п и с	Износ у КМ													
1.	Укупна пореска обавеза (ред.бр. 54 + 55 + 56 ПБ)											5	9	0	0
2.	Уплаћене аконтације и преплате пореза (ред.бр. 57 ПБ)											6	0	0	0
3.	Износ пореза за уплату (ред.бр. 58 ПБ)														
4.	Износ за поврат или приенос у наредно раздобље (ред.бр. 59 ПБ)											1	0	0	

ИИИ. ИЗНОС МЈЕСЕЧНЕ АКОНТАЦИЈЕ ЗА НАРЕДНО РАЗДОБЉЕ																
Р.б.	О п и с	Износ у КМ														
1.	Опорезива добит за претходну годину (ред.бр. 42 ПБ)											5	9	0	0	0
2.	Пренесени порески губици (ред.бр. 7 обрасца ГУ-ДОБ)															
3.	Основица (1. – 2.), ако је веће од 0											5	9	0	0	0
4.	Обрачунати порез (3. x 10%), ако је 3 веће од 0											5	9	0	0	
5.	Пореска ослобођења по чл. 31., 32. и 33. Закона															
6.	Остатак обрачунатог пореза (4. – 5.), ако је веће од 0											5	9	0	0	
7.	Мјесечни износ аконтације пореза на добит (6. : 12 мјесеци)											4	9	2		

ИВ. ПОТВРДА ПРИЈЕМА ПРИЈАВЕ И ПОДНЕСЕНИХ ПРИЛОГА (попуњава Пореска управа)											
☒ Порески биланс (образац ПБ-ДОБ), с прегледом разлика ☒ Биланс успјеха											

Копија статистичког анекса годишњег рачуноводственог извјештаја

Одлука о инвестирању с планом инвестиција, по годинама

Докази о реализираним и плаћеним инвестицијама у протеклој години

Попис запослених с инвалидитетом или посебним потребама (документација)

Порески биланс и биланс успјеха за пословне јединица у другом ентитету и БД БиХ

Докази о порезу на добит који је плаћен изван БиХ

Докази о плаћеном порезу по одбитку изван територија БиХ

Преглед насталих, искориштених и неискориштених пореских губитака (образац ГУ-ДОБ)

Изјава исплатитеља дивиденди / удјела (образац ИЗ-ДОБ)

Спецификација наплаћених, раније пореско непризнатих отписаних потраживања

Изјава о пријеносу претплата на име аконтација за наредно раздобље

Захтјев за поврат више плаћеног пореза

Датум пријема пријаве:

М.П.

0	1	0	4	2	0	1	4
---	---	---	---	---	---	---	---

Одговорна особа ПУ

Датум подношења пријаве:

М.П.

3	1	0	3	2	0	1	4
---	---	---	---	---	---	---	---

Одговорна особа обвезника